

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Canones Concilii Bituricensis In Concilio Lemovicensi Expositi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

apostolis proponatur, & memoria eius de gloria apostolatus semper confirmetur. Isti ergo illos, non illi istos super hac re arguere iuste poterunt. Hæc idcirco dixi, ne diuersorum diuersæ consuetudines & leges, si rationem habent, scandala generent. Obseruandum equidem nobis magnopere est ante omnia & super omnia, vti mandatum Dei, & non nostras traditiones, populo obseruandas tradamus: & nihil nisi scripturarum diuinarum auctoritate fultum statuamus agendum? nihilque de cordibus, nihil extra præceptum Domini & sanctorum patrum, quod ablit, constituere, docere vel iubere præsumamus. Quæ vero aliis trademus, primi nos ea ipsi faciamus, ne simus de illis super cathedram Moyfi sedentibus, super quibus Saluator ad turbas & ad discipulos suos ait: *Dicunt enim, & non faciunt.* & iterum: *Digito autem suo nolunt ea mouere.*

Math. 23.

His dictis conuersus archiepiscopus ad eum qui ad dexteram suam super aliam cathedram sedebat, sacris vestibus ornatum Azenerium abbatem, dixit ad eum: Rogamus, carissime, vt, sicut domnus Iordanus pontifex iubet, capitula Bituricensis Concilii, velut vosipse qui interfuitis audistis, huic sancto Concilio coram exponatis.

Tunc ipse enuntiare cœpit, dicens:

Præfatio
Concilii
Bituricensis.

Hæc sunt capitula, super quibus hoc tempore deprauata erat sancta Bituricensis mater ecclesia. Itaque patrum sequentes vestigia, statuerunt qui præsentibus ibi fuerunt episcopi, Aimo Bituricensis, Stephanus Aniciensis, Renco Aruernensis, Ragamundus Mimatenis, Æmilius Albiensis, Deusdedit Caturcensis, hæc seruanda ab ecclesiis sibi commissis.

CANONES CONCILII BITVRICENSIS IN CONCILIO LEMOVICENSI EXPOSITI.

I.

IN primis, vt per omnes suarum dioceseon ecclesias beati Martialis doctoris Aquitaniæ nomen & memoria non inter confessores, sicut inter nos negligenter a nonnullis fieri solitum erat, sed inter apostolos proponatur, sicut a Romana sede,
&

ANNO
CHRISTI
1034.

& a pluribus antiquis patribus, secundum veritatem Spiritus sancti definitum est. Ita in eo gradu, in quo a rege sæculorum collocatus est, tantus ille Dei princeps & amicus ab ecclesia vno corde & ore semper deinceps rata stabilitate confirmetur: quatenus eius intercessione omnis sancta ecclesia catholica in augmentum excrescat sanctæ religionis, & optata prosperitate quiescat, in altitudine pacis.

II.

Item quia corpus Domini per ecclesias parochianas dicebatur nimia vetustate neglectum, statuerunt episcopi in eodem Concilio, vt corpus Domini non plus seruetur quam a dominica in alteram.

III.

Item vt episcopi de sacris ordinibus munus non accipiant, nec aliquis eorum, neque aliquis de subiectis eorum, sicut pro scribendis nominibus ordinandorum solebant scriptores precium accipere.

IV.

Vt archidiaconatum nullus habeat, nisi diaconus efficiatur.

V.

Vt presbyteri, & diacones, & subdiaconi, sicut lex Canonum præcipit, neque vxores neque concubinas habeant; & qui eas modo habent, ita eas sine mora peracto hoc Concilio derelinquant, vt nunquam vltius ad eas accedant, qui vero derelinquere eas noluerint, a proprio gradu & officio ces-

sent, & inter lectores & cantores permaneant. Si-
militer nulli de clero permittimus deinceps vx-
orem neque concubinam habere. Supradicti autem
in choro tantum intrent ad legendum & cantan-
dum, ad altaris vero ministerium nullatenus ac-
cedant.

V I.

Vt episcopi nullum amplius ad subdiaconatus
gradum ordinent, nisi in præsentia episcopi ante
altare sedis Deo promittat nunquam se habiturum
vxorem neque concubinam: & si tunc eam habue-
rit, mox ei abrenuntiet, quod lingua Francorum
gurpire dicimus.

V II.

Vt archidiaconi, abbates, præpositi, capischoli,
canonici, ostiarii, & omnes qui ministerium intra
sanctam ecclesiam tractant, tonsuram ecclesiasti-
cam habeant, hoc est barbam rasam, & coronam
in capite.

V III.

Vt filii presbyterorum, siue diaconorum, siue
subdiaconorum in sacerdotio vel diaconatu, vel
subdiaconatu nati, nullo modo vltius ad cleri-
catum suscipiantur; quia tales & omnes alii qui de
non legitimo coniugio sunt nati, semen maledi-
ctum in scripturis diuinis appellantur, nec apud
sæculares leges hereditari possunt, neque in testi-
monium suscipi, & qui de talibus clerici nunc sunt
sacros ordines non accipiant, sed in quocumque
gradu nunc sunt, in eo tantum permaneant, & vl-
tra non promoueantur.

I X.

ANNO
CHRISTI
1074.

Similiter nullus seruorum vel collibertorum amodo clericus fiat, nisi prius libertatem de dominis suis habuerit sub idoneis testibus. Qui autem de aliquo gradu ecclesiastico ad laicalem ordinem ex toto reuerſi ſunt, & coniugium legitimum acceperunt, & poſtea agentes pœnitentiam dignam ad priſtinum gradum reuerſi ſunt, eorum filii legitimi ſunt; quia in laicali ordine de legitimo coniugio procreati ſunt, nec dici poſſunt filii clericorum, ſed laicorum: vel etiamſi laici permanſerint, idem eſt.

X.

Item ſtatutum eſt vt epiſcopi, quando fecerint ordines vel clericos, audiente populo excommunicent; vt nullus eis offerat ad clericatum filios preſbyteri, neque diaconi, neque ſubdiaconi, neque ſeruos, neque collibertos aliorum, niſi libertate donatos. Et ſi ipſi ſe per ſemetipſos obtulerint, nullus ſcienſer eos ibi celet. Et ſi cuiſpiam de talibus ſacrum ordinem aut clericatum ignoranter tribuerit epiſcopus, mox, vt cognitum fuerit, archidiaconus deponat eos, quia irrita eſt illicita ordinatio, ſicut ſancti patres dixerunt, & in talibus eccleſia Dei deſpectui patet.

XI.

Nullus precium pro baptiſmo, neque pro pœnitentia danda, neque pro ſepultura accipiat, niſi quod fideles ſponte dare vel offerre voluerint.

XII.

Vt preſbyteri oblationes, vel luminaria, quæ

Concil. Tom. 25.

Ccc ij

eis ad manus offeruntur tamquam propria sua habeant, & cereus paschalis ad illuminanda altaria remaneat.

XIII.

Vt pallia quæ super mortuorum corpora posita sunt non ponantur super altare.

XIV.

Vt in die dominica vectigalia non fiant, quod carregium vel fagmegium dicitur, nisi amore Dei, vel timore hostium, vel propter magnam necessitatem.

XV.

Vt illi qui vxores legitimas sine culpa fornicationis dimittunt, alias non accipiant illis viuentibus, nec vxores viros, sed sibimet reconcilientur.

XVI.

Vt nullus de parentela sua vxorem accipiat vsque in sextam vel septimam progeniem.

XVII.

Vt nullus vxorem consanguinei vel alicuius parentis sui in coniugium accipiat, quia vir & vxor legitime coniuncti vna caro sunt.

XVIII.

Vt nullus filiam suam det vxorem presbytero, neque diacono, neque subdiacono, neque filiis eorum.

XIX.

Vt nullus filiam presbyteri, neque diaconi, neque subdiaconi, neque vxores eorum in coniugium accipiat, quia detestabile est. Nam & sanctus Gregorius dixit: Qui presbyteram in coniugium duxerit anathema sit.

XX.

Vt sæculares viri ecclesiastica beneficia, quod feuos presbyterales vocant, non habeant super presbyteros.

XXI.

Vt nullus laicus presbyteros in suis ecclesiis mittat, nisi in manu episcopi sui, quia episcopus curam animarum debet vnicuique presbytero commendare de parœciis ecclesiarum singularum.

XXII.

Vt clerici clericaturam suam dimittentes ab aliis clericis separentur.

XXIII.

Vt illi qui voluntarii & secundum regulam sancti Benedicti habitum monachi susceperunt, & postea voluntarii dereliquerunt, communionem fidelium priuentur vsque ad emendationem dignam. Et si abbates vel alii monachi nolunt eos suscipere, maneant cum clericis in monasteriis, vel apud ecclesias, in habitu monastico, & reuerentia, atque abstinentia.

XXIV.

Vt canonici & monachi de monasteriis suis, vbi prius titulati sunt, nisi causa rationabilis necessitatis, vel ædificationis animæ, vel ordinem melius obseruandi, ad aliud monasterium non transeant propter adipiscendum aliquod ministerium, vel honorem, vel occupationem terrenam, absque consensu episcopi sui vel abbatis.

Talia senior cum perorasset, ait dominus Iordanus: Omnia nobis hæc bene placent: tantum de corpore Domini mutando, propter presbyteros qui omnibus dominicis diebus ad ecclesias suas nequeunt adesse, placet ita

Ccc iij